

Pom haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Struja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Cerstwość da.

Njech ty spěwať
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokrew će. F

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Budyschin

1. novembra 1925

Bauken

Cížhcz a naklad Ssmolerjez knihiczhczernje a knihańje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadza lóždu žobotu a plažež většinje 78 lotych pjenięžlow.

Sswjedžen reformazije.

Kol. 2, 6—9.

Tako naschi wózjojo džen 31. oktobra, na kotrymž bě Luther w lécze 1517 ſwoje 95 praschenjow pschecžiwo wotpuſkej na durje hrodowneje zyrkwe we Witenberku pschibil, ſa reformazijſki ſwjedžen postajichu, dha čzyczu, ſo by naſch lud w běhu ſeta jedyn džen měl, na kotrymž by džakownie wopomnił, kaž bohacze je wot Boha ſe ſwojej evangelskej wěru žohnowany. Reformazijſki ſwjedžen je džakny ſwjedžen. Džakowny ſebi to wýzoko waži, ſchtož je doſtał. Duž tež njezměny jenož wopomnicz, ſchto je ho psched ſchtyrimi ſtetotkami ſtało, ale tež, ſchto hischče dženža ſ teho mam. Tuž naž tutón ſwjedžen napomina: Evangelſy kſhesczijenjo, wobkhowajcze ſebi ſwěru ſwoje ſwjate, drohe evangelske herbſtwo! Wopomnicze, ſchto ſ nim macže! Kedžbujcze na to, ſo njebyſhcze jo ſhubili! Prózujcze ho wo to, ſo byſhcze ſebi to ſame pschezo ſ nowa dobyli!

Schto je reformazija nam pschinje ſta?

S krótka mózemy na to ſ naſhim tekſtom wotmolwicz: „Wý ſcze teho knjesa Jesom Chrysta horje wſali“. To bě to ſbožo tamnych Koložejſkich; a k tutomu ſbožu je Luther naſhemu ludej ſažo dopomhał. Wón je w horzym běženju wo ſbóžnoſcz ſwojeje duſhe na to praschenje: „Schto mam činicz, ſo bych ſbóžny był?“ ſažo to prawe wotmolwjenje ſamakał: „Wěr do teho knjesa Jesom Chrysta!“ Na nim je ho ſeſuſkowe ſłowo dopjelnilo: „Sbóžni ſu czi, kíž ſu hłodni a lacžni po prawdoſci; pschetož woni budža naſyčzeni.“ Swoju ſbóžnoſcz čzyscze ſebi ſažlužicz; tehodla je ho běžik, njevidži, ſo jím to naſlepſche woſmje a jich ſ njebyſteje wy-

ſo cžwiłował. Tola wſcho běſhe podarmo, doniž njebe we ſzwiatym pižmje to ſłowo ſamakał: „A budža bjes ſažlužby prawi cžinjeni ſ jeho hnady, psches to wumóženje, kotrež psches Chrysta Jesuža ho ſtało je. — Pschetož my ſa to ma-my ſo cžlowječ prawy budże bjes teho ſalonja ſtukow, jeno psches wěru.“ (Rom. 3, 24, 28.) Tu bě Luther na žörlo ſiweje wody trjehił a „teho Knjesa Jesuža horje wſal.“ A wón ſa to, ſchtož bě ſa prawe ſpōnał, ſjawnje wustupi. Tak k temu dónđe ſo ſwoje ſady pschecžiwo wotpuſkej na durje hrodowneje zyrkwe pschibijesche a ſo ho w ſwojim běženju ſa prawdu ſkónczneje wot romſkeje zyrkwe dželiſche.

Sa Lutherom ſtejſe ſe najwjetſhi džel němſkeho luda ſe ſwojimi wjerchami. A w běhu ſwojeho dalscheho ſtukowanja je Luther ſwojemu ludej pschistup k ſwiatemu pižmu ſe tym wotewrił, ſo je bibliju do maczérneje rěče pschelozil. Wón je jemu najwažniſche wězy kſhesczijanskeje wěry we małym katechismu hromadže ſestajil. Wón je jemu přenje ſpěwaſte w maczérnej rěči do rukí dał a ſ tym evangelskemu ludej evangelsku wěru do wutrobow ſpěwał. Tak je němſki a ſ dobor hrbſki lud psches reformaziju ſ nowa „teho Knjesa Jesom Chrysta horje wſal.“

Sa Koložejſkých bě wulki strach, ſo ſwoju wěru ſažo ſhubichu. Sswjatý Pawoł jím piſhe: „Hladajcze ho, ſo by waž nichto njeſurubil psches ſwětnu mudroſcz a proſdne ſawiedženje po cžlowjecznej wucžbje a po teho ſwěta wustajenjach a níz po Chrystužu.“ „Sswětna“ to je „bjesbóžna“ mudroſcz tych, kíž do žaneho Boha a žaneho wěczneho ſiwejna njeſerja; to je mudroſcz, kotrež wudawa, ſo čze cžlowjekow k wýſhſchemu poſnaczu poſběhnycz, a tola njeve a

szkołsze do błoła tuteje semje dele, haj, s Bożego raja do pu-
scziny bjes trošta a bjes potoſenja won wustorczi. K cžemu
to dowjedże, hdnyž chzedža bjes Boha živi bycz, hdnyž njeje
kwođomne wjazn na žaneho Boha wjasane, to žmny ſhonili!
Niedajny ſebi žorla Bożego ſłowa a živeje werry, kotrež je
nam reformazija wotčiniła, s nowa ſałypacž! „Teho kwođa
wustajenja“, pſched kotrejmiž kwođat Pawoł Kołoziejskich war-
nuje, běchu tehdyn wustajenja židowskeho ſalonja, s kotrejmiž
chzychu pobožni židži kwoju prawdoscž pſched Bohom ſałku-
žicž. Neschto podobneho mamy w podjanskiej zyrki, kij tež
kwojim wérjazym „po teho kwođa wustajenjach a niz po
Khrystužu“ prawdoscž pſched Bohom lubi. Sswjate pižmo
pał žaneho druheho ſrednika mjes Bohom a mjes cęlowje-
lami hacž Khrystuža njeſnaje. Podjanska zyrkej ſo pał ru-
nie w naſich dnjach wo to prózuje, ſo by evangelſki němſki
lud ſa ſebje dobyla. Wona biskopſtwo ſa biskopſtwom ſaložu-
je a zyrkej ſa zyrkwju natvari a ma w najwyšszych ſastojn-
ſtwach naſcheho kraja kwojich mužow. A pſchi ſamym by ſebi
naſch evangelſki lud podjanskeho praefidentu wuswolił! Pod-
janska zyrkej ſo hiba; my niemóžemy jej to ſa ſlo wſacž, to
je jeje dobre prawo. Wona cžini po tym ſłowie: „Wukupcze
ſebi sprawny cžaž!“ (Ef. 5, 16). Ale cžim bóle dyrbimy
tež my evangelſzy wachowacz a fedžbowacz, ſo njebychmy
kwoje kwojate, drohe evangelſke herbſtwo ſhubili, a ſo prózo-
wacz, ſo bychmy jo ſebi pſhezo s nowa dobysli.

„Kaž wy teho knjesa Jeſom Khrysta ſeje horje wſali, tak
w nim kchodźce!“ To je jenož móžno, hdnyž ſmny ſkorjenjeni
a natwarjeni w Jeſužu. Kaž roſtina kwoje možy ſe ſemje,
do kotrejž je ſadžena, doſtawa, tak kſcheczijan ſe ſjednocze-
nja ſe kwojim ſbóžnikom. A wérjazym kſcheczijan kwoje ži-
wjenje w tutej možy ſa ſnowa natvari, ſo je kwojemu ſbóžni-
kej žiwym a kwođet pſchewinje. K temu je nuſne, ſo ſo naſch
lud, wožebje naſcha młodzina ſažo wo tym roſwuczuje, ſhtož
ma ſe kwojej evangelſkej wéru! To je kwojaty nadawč, kotrejž
nam reformaziski kwojedžen ſa ſnowa ſtati. Bóh daj, ſo
bychmy jón poſnali a tak kwoje kwojate, drohe evangelſke
herbſtwo dale wobkhowali! Hamjeni.

K reformaziſfemu kwođenjej,

31. winowza 1925.*)

Hłos: Nětk dobru nót ja dawam ec.)

Sdžerž, ſenježe wucžbu twoju
ſam; cžaž wſchak khotný je!
Móž kraleſtwu ſchert kwoju
bej po wſchém kſcheczjanſtwe!
Sdžerž kruſtu ty nam wéru,
bkyſczej jažny nadžje,
ſo wobkhowam kwođeru
mý ſłowo wérnoſcze!

Sdžerž kwoju cžecz a ſlamaj,
ſhtož cži ſo pſcheczivja;
wſchu kledoſcz hrécha tamaj,
ſo kwođoſcz ſeffhadža,
hdjež njeſnaja tu tebję! —
Sjew ſenježe kwođej ſo;
wſchak kwođko dał je ſebje
by ſłowa kwojego!

Handrij Gryphius, 1616—1664; ſežerbſchecžil M. U.

Sdžerž a daj kſchecz kwoje
nam ſłowo žiwjenja
ſo poſnajem ſtwoje
mý ſbóžne potajnſtwa!
Njech jeho ſtudzeń živa
naž kſchewi w kuchocze
a ſe wěcznoſeži nam ſiwa
ſe stracha cžažnoſcze!

Sdžerž w njewjedrach a boju
bej kwoje ſtadlesko,
ſo roſichérjal ſtwoje
by cžecz a dobyčko;
wodž lódžiczu ſam kwoju,
ſo ſe brjohej doſpěmę
a namréjem ſtwoju
tam kražnoſcze jónu mý! —

Niz tſi ſta bamžow njevaža
Kaž Luther, wérnoſcz, biblija,
Naſch biskop tón je lutherſki,
Tón na wérnoſcz ſo ſaloži,
A zyrkwoje knjes je Khrystuž ſam,
Tón dawa wſchitku ſbóžnoſcz nám.

T.

Ambroſius, Chriſoſtomuž, Auguſtin.

(Poſracžowanje.)

2. Chrýſtoſomuſ mějelſche tež poſhanského nana a
běſche něhdże 6 lét młodſhi hacž Ambroſius. Po prawom rě-
kaſche Jan. Rjane pſhimjeno Chriſoſtomus (ſloty rót) jemu
hafto doſlo po jeho ſmjerčzi dachu, dla kražnych předowa-
njow w mnohich ſwiaſtach ſawostajenych a tehdyn jara wjele
we wſchěch krajach cžitanych. Jego nan běſche ſ bohateje
kwojby w Antiochiji, ſ mjenom Sekundus, wyskł jěſdnych
tam. Wumrě ſahe, ſawostajiwschi 20létne wudowu ſ jenicz-
kim ſyntkom. Tuž je Jana Chriſoſtomuža jeno macž wot-
czahnyła. Anthusa rěkaſche a běſche kſcheczijanka. Ssyn pat
poſhanskich wucžených wopytowasche, kaž ſo ſda, tež w Romje,
hdjež ſo jemu njeļubjeſche. Jego towařſch Basilius je naj-
ſferje kſcheczijan był. Š nim pocžinacše bóle a bóle kwođet
wostajicž. Ponuri ſo do kwojateho pižma a da ſo, něhdże 22
lét ſtarý, wot biskopa w Antiochiji wuſhiciž. W domje
kwojeje macžerje jara khotne, haj kruṭe žiwjenje wjedžesche,
ſo wjele poſcžesche a na ſchpundowanju lěhaſche. Chzychu je-
ho a Basiliuža ſa biskopow wuswolicž. Jan to wotpoſaſa;
rjeknýwschi, ſo jeho možy njeđožahaja. Po ſmjerčzi kwojeje
macžerje džesche do ſamotnoſcze do horow pola Antiochije,
hdjež 4 léta ſ aſketiſki ſwucžowanjemi pſchewywasche. No-
to ſo 2 lécje w ſtaſobach khotwasche. Wſchón khoty dyrbjescze
ſtoncžnje lekařſku pomoz w Antiochiji pytač. Wotkhoriwſki
ſažo do zyrkwiſkeje klužby ſaſtupi, nětko jako kaplan wu-
kwojeczeny (381). Po pječ létach bu ſ preſbyterom. 12 lét.

* ſe ſaklich ſpěw. č. 172.

jak to jeki przedowaſe a wjele luboſcze a czeſcze ſnějſeſche. tón k Bohu ſtworjeny čłowjeſ kenož we wěrje do Jeſuſa W lěcze 398 jeho ſa biskopa do Konſtantinopla powołachu, Khrystuſha w Bosy měr namała. Pschi tym tež wostańmy! Hdzež hnydom ſa wucžiſzenje zyloho žiwjenja a wajdňa wuſtuſowaſe. Wožebje wot duchownych kſcheczijske žiwjenje žadaſe. Se zyrfiwiſkimi pjeniſemmi krucze lutowaſe, ſo by hojerňe twariſ a thudym pomhal. Tež pſheſczehaneho wyzokeho thęzorskeho ſaſtojnika ſchlitowaſe. Mózne ſa njeho ręczeſe. Tuž mějeſe ſe doſč pſheſcziwnikow. Hdny Jan ſtōnčenje ſe ſwojim wojowanjom pſheſcziwo hordoczi ſonjaſeje draſty tež njepſheſczelſtwo thęzortki Eudokiſe pſheſcziwo ſebi wubudzi, jeho njepſheſczeljo dozpiču, ſo ſo ſwěrny muž ſ Konſtantinopla ſahna. Roshorjenu wožadu ſe ſwojim krafnym wotſaleñskim przedowanjom zylo ſměrowacž njemózeſe. W noz̄ po jeho woteñdzenju ſo w thęzorſkim hrođe wulke njeſbože ſta. Hacž je to ſo ſe ſemježrenjom ſtało, njeje wucžinjene. Eudokiſa dyrbjeſe roſhorjeneho luda dla biskopa hnydom ſaſo do Konſtantinopla wołacz. Ludowe wjeſele bęſe pſche wſcho wulke. Dolho paſ njetrajeſe, ſo ſo Jan ſaſo ſahna. Na puczu ſ Antuſa do Pitnuſha w lěcze 407 jeho jeho mož wopuſhcziſu. Tak wumrē tam.

(Poſracžowanje.)

Schweczenie budź Twoje mjeno.

Poſracžowanje ſ przedowanja, kotrež krafny biskop dr. Thmels w Dſlowje džerjeſe; pſchir. čzo. 42.

2.

„Sswjatoſć je ta rjanoscž twojego doma, Knježe, węczeſne!“ praji pſalmiſta dale. Hdny tole hižo płaczeſe wo ſtarym ſlubje, dyrbti to cžim bóle wo zyrfi Jeſuſowej płacjicž! Jenož jenu rjanoscž ma tuta zyrfi, a to je ta ſhwjatoſć jeje ſtaſow! Nicžo druhe!

Tuta ſhwjatoſć njeje nam něſhto ſwonkowne. Luther praji nam tak rjenje, wo čzo to dže: Sswjeczi jako džeczi Bože dyrbimy po nim cžinicž! Džeczi Bože, to je to cžestne mjeno wſchęt, kotsiž do Khrystuſha wěrja. Hdny paſ my ſamózemy ſapſhijecž, ſhoto to na ſebi ma, Bohu Wótz rěſacž, ſpōſnajemy tež, ſo dyrbti to naſte žiwjenje bycz, ſo ſmny tež ſhwjeczi jako džeczi Bože ſiwi. Runje ſ tym bywa naſte žiwjenje wěrne, prawe, jednore čłowjeſte žiwjenje; pſchetož čłowjeſ kycz, to rěka: po podobnoſći Bożej ſtworjeny bycz. Tohodla: cžim bóle ſmny jako džeczi Bože jemu ſiwi, cžim bóle bywamy zyli čłowjeſkojo: čłowjeſkojo, kotsiž ſu zylo ſe Bohom ſjednoczeni a maja jenož to jene žadanje, ſo by Bože mjenio pſches nich bylo ſhwjeczene.

Tohodla: ta ſhwjatoſć Jeſuſowych wucžomnikow je ſama na ſebi zylo ſnutſkowna: „Tych kſcheczijskow ſnutſkowna wěra ſo ſwěczi.“ Tuto ſnutſkowne ſhweczenje paſ ſo potom ſame pſchedobudze na ſjawne. To žiwjenje bywa tak wojowanje pſheſcziwo hręſej, bywa tak ſhwata wójna pſheſcziwo wſhemu, ſhotož je pſheſcziwo ſhwjatoſci Bożej. Nawo-paſ: to žiwjenje bywa wojowanje, ſo by ſo Boža hnadna wola we wſhem a ſe wſhem nad nami a pſches naſ ſtaſala. Naſte zylo žiwjenje dyrbti bycz bóle a bóle ſjednoczeniſtwo, kotrež ma Bóh ſ nami a my ſ nim. Se wſchego, ſhotož ręcymy a cžinimy a — cžerpmym, ſwěcž ſo Boža ſhwjatoſć!

Sſnadž njebu w naſteſi Lutherskej zyrfi pſheſzo doſč wuſběhnjene, ſo dyrbti kſcheczijske žiwjenje bycz tajke ſkutkowanje. Naſha zyrfi bu porodžena ſe ſtaroscze wo duſhe ſbóžnoſć. Jeje ſrjedziſhczo je tohodla to ſpōſnacze, ſo

tón k Bohu ſtworjeny čłowjeſ kenož we wěrje do Jeſuſa. Khrystuſha w Bosy měr namała. Pschi tym tež wostańmy! To jene je nuſno, ſo my budžemy pſches wěru do naſteho Knjeſa Jeſuſa Khrystuſha pſched Bohom prawi a ſo mamy w nim měr! Ale runje tutón měr dyrbti naſ požylnjowacž ſa ſhwjate wojowanje pſheſcziwo wſhemu, ſhotož njeboſte we naſ a woſolo naſ. Tež woſolo naſ. Kelkož ſamózemy, wojujmy, ſo bywaja tež ſarjadowanja, pod kotreñmž ſmny ſiwi, roſzwětlene wot ducha Božeho, ſo zyrfi Jeſuſowa bywa ſhwjate, jaſne ſwětlo na tutym cžemnym ſwěcze.

Njeje to wam tak kaž mi, ſo bywa wulke to horze ſedzeſne, ſo by byla zyrfi Khrystuſowa to, ſhotož dyrbjaſa bycz po Božej woli: město na horje, kotrehož ſwětlo ſwěczi daloko do krajow, město na horje, kotrehož ſwětlo tež tych pſhiwabi, kotsiž hiſhce ſaſala, město na horje, kotremuž cži, kiz ſabłudzeni a ſamuczeni, putnikuja, město na horje, w kotreñmž wſchitzu, kiz w nim wuſhowani, bydla pod dobrym ſchitom do wſcheje węczoſcze.

Kat paſ bywa zyrfi to, ſhotož dyrbti? To wucž naſ Luther ſo modlicž: k temu pomhaj nam, luby Wótze w njebieſach!

3.

Hiſhce ſas proſchu waſ, ſo byſhce ſebi wobhlaſali tu ſwětlaſpolnu zyrfi Khrystuſowu. Na to ſo waſ praſham: Dyrbti to jenož wiđenje wostacž abo móže ſo to wěrnoſć, wo- prawdžitoſć ſeqinicz? Saſo je to ſaložerſka ſchtucžka zyrfiwe: „Móz naſha dobycž njemóže!“ To je Luther wuſhoniſ, to naſhonimy my pſheſzo ſ nowa. Hdzež my ſe ſwojej mudroſcju a možu twarimy, tam Bóh twar ſpowala. Ale Bohu budź džaf, my ſměny ſo modlicž: „Pomhaj nam, luby Wótze we njebieſach, ſo bywa twoje mjeno ſhwjeczene, ſo twoje kraleſtwo pſhihadjza, ſo ſo twoja wola ſtaſa!“

My ſo tak modlimy my wſchitzu a kózdy ſam ſa ſebje: „Luby Wótče, pomhaj mi, ſo ſamóžu wěriſ do twojego lu-beho Sſyna a ſo ſym a wostawam w tutej wěrje ſebi wěſt, ſo džeczo Bože ſym. Pomhaj mi, mój Wótče, ſo w ſpytowanju njeſupadnu ſ troſhta wěry. A hdny ſo wody ſpytowanja ſołmja a moja ſlaboſć bywa wjetſha a wjetſha, džerž ty moju duſhu a budź tež hiſhce w požlednej ſuſy pſchi mni!“

A tomu ſedžbujmy dale na to ſłowcžko: nam, kotrež chze naſ Luther naſwuzicž: Pomhaj nam, luby Wótče w njebieſach! My prožymy to wſchitzu hromadze a jedn ſa druheho a prožymy ſ doboſ ſa ſyku ſhwatu kſcheczijskemu zyrfi: „Knježe, twoji wotrocžy požadaju, ſo by ſion twarjene bylo, twoja zyrfi! Tohodla, poſzgel prawych dželaczerjow do twojich žnjow, ſo by twoje ſłowo prawje a cžiſcze wucžene bylo pola naſ! Wſchudžom tam paſ, hdzež twoji ſlužom-nizy twoje ſłowo pſhiſpowiedaju, dawaj jím móz na wutrobach, ſo ſo twari twoja gmejna, gmejna ſhwjatych!“

Tak chzemym ſo hromadze modlicž, potom paſ ſeqinicz ſ modlenja ſhwjate ſlubjenje! Sſlubjenje bjes modlenja je podarmo. Ale modlenje bjes ſlubjenja je ludaſtwo! Tuž pójmy a ſlubmy ſo ſwojemu Knjeſi ſa ſhwatu ſlužbu ſa jeho kraleſtwo a zyrfi! W tym budžmy pſhesjene! Tež mjes nami ſu wſchelakoſcze. Te njeſt tu ſu! Pschi wſchej wſchelakoſci budžmy pſhesjene w evangelionu wo Jeſuſu Khrystuſu! Šky starý njepſheſzel, wo kotreñmž Luther ſpěwał, ſtukuje ſ nowa, ſo by runje prožowanja wo ſjednoczenje ſtaſy ſ roſſchęzepjenjom. Tohodla proſchu kħutnje: budžmy woprawdze pſhesjene!

Trojaki móžemy ſa to cžinicž: Hladajo na ſameho ſo, prožymy, ſo Sſwiaty duš wſchu ſebicžiwoſć w naſ ſnicži a

naž wužwyczi sa knjesa Jesuša! Potom pytajmy, kaž wocžini durje. Sa pschikrytym blidom hédžachu macž a džebchym jedyn druhemu pomhali we wérje! Pschede wšchem budžym pač wobstajni w modlenju wo to, so by Bóh žam s jenym duchom jednocžał, schtož jemu žlusča! Tak niz satan, ſnicžer gmejny, dobywa, ně, našch knjes Jesuš Chrystuž, kotrež je sa to do žmijercze schol!

Tene žlowo s teksta čzu híšcze wužběhnycz: „Sswiatoscž je ta rjanoſcz twojego doma wěcznje.“ Kaž mi to lohko wołolo wutroby, hdyz žměm hladacz psche wšcho njedokonjane a njedospolne do wěcznoſcze nuts, do žwěta wšcheje dospołnoſcze! Kaž pač bywa tež naſche žiwjenje tak žutne, hdyz s nim džemj wěcznoſczi napſhescziwo! Tuž pójce! Sawdajmy žebi ruzň, so ſhromadnje czehnjemj wěcznoſczi naſhescziwo, do wěcznego Wótzowskeho doma! Kaž budže to tam lute ſpěwanje a wyſkanje: Sswiecžene budž Twoje mjeño!“ Hamjet.

Zyrkej a ſtat.

Mózne hibanje dže, psches ſraj a lud. Němſki ſejm dyrbí jednacž wo nowym ſchulſkim ſalonju. Nacžiſk ſalonja, kotrež pódla druhich ſchulow tež nabožnu ſchulu dowola, je tuto hibanje ſbudził. Kaž ho da, njeje žana partaja s nim ſpokojoſom. Tym jenym dowola pschewjele, tym tamnym pchemało, zgle po tym, kaž maja to ſwoje ſtejnischčo w politiſkim a nabožnym. Naſche žadanje wostanje te, so mataj ſtarſchej prawo, na ſwoje džecžo a s nim prawo, jo wuwucžiež dacž we ſchuli, kotrež rutuje niz jenož ſa wěſte nabožne hodžiny, ale tež ſa nabožne wukublánje do zyła. Wucžerjo, kotsiž tolé njesamóža, njech ho roſwucženja na tajkich ſchulach nabožiny a wěrywusnacža wſadža a njech na ſchulach dželaja, na kotrež ſu džecži tych ſtarſich, kotsiž žebi ſwérja ſamolwicž, dacež wukublacz bjes nabožiny a wěry.

Čzaž je hnada.

(Poſtracžowanje.)

„Prjedy hacž žebi na žudženje a wěcznoſcz myſlach, běch wo wjele ſbožowniſchi!“ ſtoržesche rejwanſki wucžer. „Wyscze najprjedy wo tym ręčał, a po tym pſchińdże wšcho to njesvožo!“

Studenta hladasche połny ſobuželenja na wbohuska. „Ssym“, rjekny, „duzy i macžeri. Měſtačko njeje wjazn daloko. Pſchińdžecze wj ſobu? Moja macž je mudra žona, ma tež wjele ſnatnych; hnadž wě wupucža ſa wšcho!“

Davit ſhadowaſche, njewjedžo ſchto, wróčzo i wjeszy. Dyrbjeſche ho to ſažo hnydom runy pucž do ſrudobu wróčicž? Tu tola na njeho njecžatachu, tam pač hnadž bě móžno, ně ſajki wupucž ſi nuſy namakacž! Tuž ho roſhudži, ſi mloženžom hicž. —

W měſtačku wſchał ho poſaſa, ſo tež tu nicžo njebe, ſi čimž by wucžerzej pomhane bylo. Schtož pač macž a ſyn ſamóžeschtaj, to ſa njeho činjeschtaj. Davit bu wot njeju dale a bōle ſapokaſany do teho, ſchtož je nuſne. Tačo ho wón na tſecži džen na dompučž poda, bě wón druhí cžlowjet, w kotreymž ho hibaſche nowe žiwjenje. —

K durjam ſwojeje khězki pſchischedſchi, poſaſta. Bě tam wšcho tak cžicho nutſka, jako by wšcho wotemrělo. Skónčzne

ca pſchikrytym blidom hédžachu macž a džebchym ſi; tola žamo džecži njepſhimachu ſa žlizami, ſo býchu jědke; hladachu ſploſhiwje na macžer, kotrež ſi nimi ſa blidom ſeđo ſi cžicha plakaſche, hlowu do rukow ſtlocžiwschi.

Pſchi jeho ſaſtupje něſhto wužlyſhawſhi, poſběže hlowu a wudžeraſche na njeho, jako by ducha widžala.

Tu ſlocži Gretka ſe ſtólza a běžesche juſtajo i nanej. To ſbudži tež te druhe džecži ſe ſatorhnenja; wſchitke pſchikhwatachu a witachu nana ſi wjeſzelom. „Nan tu ſažo je! Nan je ſažo dom!“ tak wołachu ſaž a ſaž. A nan! Se žylſami we wózkomaj ſběhny jene po druhim a koſheſche je, je i wutrobje tlocžo.

Tu hatle ſapſhimiſny žona, ſo je ho ji mandželski woprawdze ſi wutrobje ſi wutrobje ſi wutrobje. Wótze plakaſo wuſkocžiwschi, ſwjej ſo jemu do rukow a i wutrobje.

(Poſtracžowanje.)

Wſchelke ſi bliſka a ſi daloka.

Sa njedželu je wuſtupila zyrkwina ſhromadžiſna Auerbachſkeho zyrkwinskeho woſtrjeſa w Vogtlandze, na kotrež býchu ſaſtupjerjo ſe wſchěch wožadow pſchikhwatali. Šažužduje to honjenje cžlowjekow ſa roſpróſchenjom a juſkom, a to njedobre waſchnje, ſobotu wjeczor ſwiedženje a podobne wuhotowacž; qada žebi wot wjſchnoſcžow ſatroczenje a poſtajenia, wožebje pſchewjedženje polizajſkeje hodžinny a ſwěſcenje njedželskeho měra; napomina wožadných, ſo býchu žami njedželu prawje ſwjecžili, pschede wſchém tež we Božich žlužbach, a druhich na wucžili na prawe ſwjecženje njedžele. Petr Rožegger, ſnatn ſpižowacžel, je prajik: „Daj cže duſhi jeje njedželu a njedželi jeje duſchu!“ — Tak poſtupeſe tuto hibanje ſa njedželu bōle a bōle. A kóždy wožadny dyrbí ſobu w tutym hibanju ſtač, bywajo ſi dobrym pſchikkadom, ſwjecžo njedželu tak, kaž to po křeſćijansku, a mjes wožadnymi ſažo maja bycž zyrkwini ſaſtupjerjo ſi dobrym pſchikkadom! —

W Mničhowje mějaču wot 18. hacž do 25. oktobra „tjedžen Kanisija.“ Kanisijus, přeni němſki Juſuita, bu njeſdawno ſa ſwiateho prajenn, a němſki lud dyrbí ho nětk na wabicz, cžescžicž noweho ſwiateho, wo kotreymž tež „Katolski Požol“ ſserbam huſcjiſho nadrobnischi roſpižuje. Mničhowſki arzbiskop předowasche kóždy wjeczor wo ſiwiſenju tuſho Kanisija, kotrehož mjenuje n. pſch. „druheho Boniſažijska Němſkeje.“ Zyłty tjedžen bě na jeho woſtarju tež reliquija wuſtajena, ſo by byla wot ludži cžescžena; je to kuf ſoſče, kotrež bu ſi rowa Kanisija wſata. Tež ſe ſwětlymi wobrasami a pſchednoskami dželaja ſa tutoho ſwiateho. — To wſho budž wſchém Evangelisko-lutherskim pſchicžina wjazny, ſwjecžicž reformazijſki ſwiedžen ſnuteſknje a ſwončnje jačo tón ſwiedžen evangelskeje wucžby, kotrež bu nam wot Luthera ſažo data a kotrež nam njemóže ani Kanisijus, ani jeho zyłty rjad Juſitow wſacž. Wono placi pſchizo hiſhce: „To žlowo dyrbja wostajicž a žanohu džaka doſtacž!“

Lijtowanje. W. M. w K. ſa 22. po Tr. (fermuſcha)
G. M. w B. ſa 23. po Tr.